

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล  
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กิริยาวาจาดี มีมารยาท  
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล  
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

## การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล

การตั้งคำถาม เป็นการแสวงหาความรู้ที่มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิด การตีความ การไตร่ตรอง การถ่ายทอดความคิด สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้

### หลักการตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล

๑. ก่อนที่จะมีการตั้งคำถาม ควรตั้งใจอ่านทำความเข้าใจกับเรื่องนั้น ๆ
๒. มีการจดบันทึกระหว่างการอ่าน ในเรื่องที่สนใจหรือมีข้อสงสัย
๓. จับใจความหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้
๔. ตั้งคำถามที่ชัดเจนตรงประเด็น ไม่กำกวม เหมาะสม ถูกกาลเทศะ ดังนี้
  - ๑) ตัวละครในนิทานมีใครบ้าง หรือ เรื่องนี้เกี่ยวกับอะไร
  - ๒) มีกี่เหตุการณ์
  - ๓) แต่ละเหตุการณ์ “ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร”
  - ๔) ผลสุดท้ายเรื่องจบอย่างไร
  - ๕) ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น
๕. เขียนคำถามและคำตอบโดยใช้ภาษาที่สุภาพ เข้าใจง่าย และใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์หรืออคติ
๖. มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดหลายแง่มุม เพื่อจะได้คำถามที่หลากหลายแนวคิด
๗. ตอบคำถามด้วยความเป็นเหตุและเป็นผล

### คำสำคัญที่นำมาใช้ในการถาม/ตอบเชิงเหตุผล

๑. **ทำไม** ตัวอย่าง **ทำไม**เต่าจึงมีกระดอง
๒. **อะไร** ตัวอย่าง เต่ามีความต้องการ**อะไร** จึงขอร้องให้นกกระสาช่วย
๓. **เพราะเหตุใด** ตัวอย่าง **เพราะเหตุใด**นกกระสาจึงยอมช่วยเต่า
๔. **อย่างไร** ตัวอย่าง ผลสุดท้ายเรื่องเป็น**อย่างไร**